

Wstęp

Nielegalny pobór energii (energii elektrycznej i gazu) jest zjawiskiem dość powszechnym, a przy tym wysoce szkodliwym tak z ekonomicznego, jak i społecznego punktu widzenia. Przedsiębiorstwa energetyczne dostarczające prąd bądź gaz traktują go jako prawdziwą „plagę” z uwagi na ponoszone przez siebie z tego powodu wymierne straty. Zazwyczaj sądzi się, że sprawcami nielegalnego poboru energii są głównie osoby fizyczne w gospodarstwach domowych. Okazuje się jednak, iż takimi sprawcami są nie rzadko także osoby prawne, w tym duże przedsiębiorstwa przemysłowe.

Zjawisku nielegalnego poboru energii przedsiębiorstwa energetyczne mogą w pewnym zakresie przeciwdziałać stosując odpowiednie rozwiązania organizacyjne i techniczne. Wydaje się jednak, iż podstawową rolę w tym zakresie odgrywają instrumenty prawne, o czym świadczy m.in. bogate orzecznictwo sądowe.

Rolą prawodawcy jest ustanowienie stosownych instrumentów prawnych pełniących funkcje prewencyjne, kompensacyjne oraz represyjne, które stosowane prawidłowo mogą przyczynić się do znaczącej redukcji zjawiska nielegalnego poboru energii.

Takie instrumenty o charakterze publicznoprawnym, prywatnoprawnym oraz karнопrawnym istnieją. Budzą one jednak szereg wątpliwości w praktyce ich stosowania. Jest zatem zapotrzebowanie na pogłębione analizy prawne w tym zakresie.

Niniejsza publikacja jest monografią zbiorową obejmującą opracowania zawierające takie pogłębione analizy prawne i propozycje interpretacyjne dotyczące różnorodnych problemów związanych z nielegalnym poborem energii. Ich autorami są wybitni specjaliści wywodzący się zarówno ze środowiska pracowników naukowych (niektórzy spośród nich są równocześnie sędziami, adwokatami bądź radcami prawnymi), jak i ze środowiska prawników zaangażowanych bezpośrednio w działalność przedsiębiorstw energetycznych.

Zaproszenie do udziału w niniejszej publikacji tych dwóch grup autorów miało m.in. na celu zapewnienie pewnej równowagi pomiędzy „gabinetowym” (czyli teoretycznym) oraz „życiowym” (czyli praktycznym) podejściem do zjawiska nielegalnego poboru energii.

Mając powyższe na względzie można mieć nadzieję, że niniejsza publikacja będzie stanowić zarówno wkład w rozwój nauki prawa energetycznego, jak i pożyteczną pomoc dla prawników – praktyków zajmujących się na co dzień problematyką, o której ona traktuje.

Prof. dr hab. *Anna Walaszek-Pyziol*